

UCHWAŁA NR XXXII/235/26
RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE

z dnia 27 sierpnia 2026 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2026 – 2028

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662), art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. 2026 r. poz. 980) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2026 - 2028, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Gryfino.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Rafał Guga

Ośrodek Pomocy Społecznej
w Gryfinie

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

NA LATA 2026–2028

Gryfino, 2026

SPIS TREŚCI

I. Wprowadzenie.....	
II. Uwarunkowania prawne realizacji Programu	
III. Charakterystyka społeczno-demograficzna gminy Gryfino.....	
IV. Zasoby instytucjonalne.....	
V. Cele i kierunki realizacji Programu	
VI. Źródło finansowania Programu... ..	
VII. Monitoring i ewaluacja Programu.....	
VIII. Wyniki konsultacji społecznych... ..	
IX. Podsumowanie.....	

I. WPROWADZENIE

Rodzina stanowi podstawową i najważniejszą grupę społeczną, na której opiera się funkcjonowanie całego społeczeństwa. Jej prawidłowe działanie odgrywa kluczową rolę w zapobieganiu negatywnym zjawiskom, zarówno w okresie dzieciństwa, jak i dorastania. Współczesne rodziny coraz częściej mierzą się z licznymi problemami i wyzwaniami, takimi jak trudności opiekuńczo-wychowawcze, bezrobocie, przemoc domowa, uzależnienia czy brak właściwych wzorców społecznych. W związku z tym szczególnego znaczenia nabiera tworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin i dzieci, ukierunkowanego na wzmacnianie funkcji rodziny oraz rozwijanie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych.

W odpowiedzi na te potrzeby opracowano Gminny Program Wspierania Rodziny, będący dokumentem strategicznym, wynikającym z art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Gryfino na lata 2026 – 2028 kontynuuje działania wspierająco-pomocowe skierowane do rodzin, których realizację rozpoczęto w latach ubiegłych, jako zasadne, niezbędne i efektywne dla procesu pomocowego, zgodne z założeniami Programów na lata 2023-2025 i wcześniejszych.

Aktualny Program skierowany jest do rodzin wymagających wsparcia w obszarze opiekuńczo-wychowawczym i ma na celu przywrócenie ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania poprzez wykorzystanie specjalistycznych form wsparcia, takich jak:

- wsparcie asystenta rodziny, ukierunkowane na wzmacnianie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych oraz umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego,
- poradnictwo specjalistyczne, obejmujące usługi psychologiczne, terapeutyczne, prawne i mediacyjne,
- działania profilaktyczne, w tym organizowanie grup wsparcia, szkoleń oraz edukacji wychowawczej i zdrowotnej,
- funkcjonowanie rodzin wspierających, pomagających w codziennym życiu rodzinom z dziećmi,
- działalność placówek wsparcia dziennego, zarówno w formie podwórkowej, jak i stacjonarnej,
- rozwój nowych usług społecznych skierowanych do rodzin z dziećmi.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Gryfino na lata 2026–2028 stanowi uporządkowaną, długofalową koncepcję polityki społecznej, której celem jest zwiększenie efektywności i skuteczności działań podejmowanych przez instytucje samorządowe na rzecz rodzin zamieszkujących teren gminy. Program uwzględnia zachodzące zmiany społeczne, opiera się na diagnozie sytuacji rodzin zagrożonych kryzysem oraz zakłada wdrażanie adekwatnych usług pomocowych, rozwijanie współpracy instytucjonalnej, przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu, a także wspieranie procesów integracji i reintegracji rodzin. Realizacja programu odbywa się za zgodą rodziny oraz przy jej aktywnym udziale, z wykorzystaniem zarówno jej własnych zasobów, jak i dostępnych form wsparcia zewnętrznego.

Gmina Gryfino niezmiennie zapewnia szeroki zakres usług pomocowych dla rodzin doświadczających trudności życiowych. Wsparciem obejmowane są środowiska dotknięte problemami takimi jak niestabilność zawodowa i materialna, niewydolność opiekuńczo-wychowawcza, ubóstwo, uzależnienia, przemoc czy problemy natury psychicznej. Diagnozowane problemy potwierdzają potrzebę dalszego rozwijania i utrzymywania systemu wsparcia. Skuteczna pomoc rodzinie wymaga podejścia interdyscyplinarnego, opartego na współpracy instytucji publicznych, organizacji pozarządowych oraz środowiska lokalnego.

Program na lata 2026–2028 zakłada kontynuację dotychczasowych działań realizowanych w latach 2023–2025, przy jednoczesnym doskonaleniu metod pracy z rodziną oraz wprowadzaniu nowych form wsparcia adekwatnych do zidentyfikowanych potrzeb. Należy podkreślić, że działania przewidziane w niniejszym Programie są realizowane przez Gminę Gryfino sukcesywnie od początku 2026 roku, w ramach zachowania ciągłości systemu wsparcia rodzin i dzieci.

II. UWARUNKOWANIA PRAWNE REALIZACJI PROGRAMU

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa zadania własne gminy w zakresie wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji systemu pieczy zastępczej. System ten definiowany jest jako zespół osób, instytucji oraz działań mających na celu zapewnienie dziecku czasowej opieki i wychowania w sytuacji, gdy rodzice nie są w stanie zapewnić mu odpowiedniej opieki.

Do zadań własnych gminy wynikających z powyższej ustawy należą w szczególności:

- tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej przez:

- zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
- organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
- prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- finansowanie kosztów ponoszonych przez rodziny wspierające, o których mowa w art. 29 ustawy ust. 2 ustawy, związanych z udzielaniem pomocy rodzinie przeżywającej trudności,
- współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,
- prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny opiera się również na przepisach innych aktów prawnych, w szczególności:

1. Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.,
2. ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
3. ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
4. ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
5. ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
6. ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
7. ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
8. ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
9. ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
10. ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
11. ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Ponadto Gminny Program Wspierania Rodziny pozostaje spójny z dokumentami strategicznymi obowiązującymi na poziomie lokalnym. W szczególności jest zgodny z założeniami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Gryfino na lata 2021–2026, która wyznacza kierunki działań w zakresie rozwiązywania i ograniczania problemów społecznych.

Program uwzględnia również cele i zadania określone w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022–2026, a także w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na lata 2024–2030, co zapewnia jego komplementarność i spójność z lokalną polityką społeczną.

III. CHARAKTERYSTYKA SPOŁECZNO-DEMOGRAFICZNA GMINY GRYFINO

Gmina Gryfino jest gminą miejsko-wiejską, położoną w zachodniej części województwa zachodniopomorskiego, na terenie powiatu gryfińskiego. Obejmuje 41 miejscowości, zgrupowanych w 28 sołectwach. Miasto Gryfino pełni funkcję siedziby władz samorządowych oraz stanowi centrum administracyjne, kulturalne i usługowe gminy.

Zgodnie z danymi Urzędu Stanu Cywilnego, w 2025 roku liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały wynosiła 27 992 osoby (dla porównania – według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. było to 28 820 osób). W strukturze ludności 14 603 stanowiły kobiety, natomiast 13 389 – mężczyźni. Należy jednak zaznaczyć, że rzeczywista liczba mieszkańców może być wyższa, ponieważ część osób zamieszkujących na terenie gminy nie jest w niej zameldowana.

Strukturę wiekową mieszkańców przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 1 - Struktura wiekowa ludności Gminy Gryfino

PŁEĆ	WIEK	LICZBA LUDNOŚCI
Kobiety	0 – 17 lat	2259
	18 – 59 lat	7527
	60 + lat	4817
Mężczyźni	0 – 17 lat	2372
	18 – 64 lat	8279
	65 + lat	2738

Źródło: Urząd Stanu Cywilnego przy Urzędzie Miasta i Gminy Gryfino

Sytuacja demograficzna gminy na dzień 31 grudnia 2025 r. wskazuje na występowanie ujemnego przyrostu naturalnego:

- liczba urodzeń: 120,
- liczba zgonów: 312,
- przyrost naturalny: -192.

Zjawisko to wpisuje się w ogólny trend depopulacyjny obserwowany zarówno w Polsce, jak i w Europie. Skutkuje ono zmniejszaniem liczby dzieci i młodzieży, co wpływa na zapotrzebowanie na usługi edukacyjne oraz działania wspierające rodzinę.

Istotnym źródłem danych do planowania działań w ramach Programu jest analiza informacji pozyskanych z Ośrodka Pomocy Społecznej w Gryfinie, który realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej na rzecz osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Celem działalności Ośrodka jest poprawa jakości życia mieszkańców oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Pomoc kierowana jest w szczególności do osób dotkniętych niepełnosprawnością, długotrwałą lub ciężką chorobą oraz bezrobociem. Przy czym, w 2025 roku odnotowano wyraźny wzrost liczby osób korzystających z pomocy finansowej, wynikający przede wszystkim ze zwiększenia kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń.

Oprócz wsparcia finansowego istotną rolę odgrywają działania niefinansowe, w tym praca socjalna oraz usługi specjalistyczne, na które odnotowuje się stałe zapotrzebowanie.

Tabela nr 3 – Liczba rodzin z dziećmi korzystających z pomocy finansowej

ROK 2023	ROK 2024	ROK 2025
158	172	206

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Gryfinie

Równocześnie obserwuje się wzrost liczby rodzin objętych pracą socjalną, w szczególności tych korzystających wyłącznie z tej formy wsparcia.

Tabela nr 4 – Liczba rodzin objętych pracą socjalną

RODZAJ POMOCY	ROK 2023	ROK 2024	ROK 2025
Pomoc finansowa i praca socjalna	221	240	291
Wyłącznie praca socjalna	180	193	241

Ważnym obszarem działań Ośrodka jest przeciwdziałanie przemocy domowej, realizowane głównie w ramach procedury „Niebieskie Karty”. Działania te prowadzone są we współpracy z instytucjami takimi jak Policja, oświata, sąd czy kuratorzy.

Podejmowane działania obejmują m.in. wsparcie psychologiczne, prawne, terapeutyczne dla wszystkich członków rodziny oraz działania korekcyjne wobec sprawców przemocy. W sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia dzieci, podejmowane są działania interwencyjne, w tym umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej.

Tabela nr 5 – Zakres podejmowanych działań w ramach pracy socjalnej

ZAKRES PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ	ROK 2023	ROK 2024	ROK 2025
Liczba procedur Niebieskie Karty, wdrożonych przez pracowników socjalnych	17	15	21
Liczba wniosków złożonych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przez pracowników socjalnych	12	6	10
Liczba rodzin objętych pracą socjalną w ramach procedury Niebieskie Karty	101	102	129
Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, zgodnie z art. 12 a, w związku z bezpośrednim zagrożeniem zdrowia i życia	5	4	8
Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej	97	103	97
Wysokość kosztów poniesionych przez gminę, Związanych z ponoszeniem kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej	717.414 zł.	857.491 zł.	1.065.399 zł.

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Gryfinie

Istotnym elementem systemu wsparcia jest asystentura rodzinna. Asystenci rodziny wspierają rodziny w zakresie opieki nad dziećmi oraz prowadzenia gospodarstwa domowego, a także pracują na rzecz powrotu dzieci z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.

Tabela nr 6 – Liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny

ZAKRES DANYCH	2023	2024	2025
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	36	40	45

Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny na podstawie postanowienia Sądu zobowiązującego do współpracy	7	12	16
Liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny	92	101	100
Liczba asystentów rodzin	4	4	4

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Gryfinie

W ramach działań na rzecz wspierania rodzin Ośrodek zapewnia mieszkańcom dostęp do specjalistycznych form wsparcia, obejmujących konsultacje prawne, terapeutyczne, psychologiczne oraz mediacje rodzinne. Równolegle, w ramach Sekcji Pracy Socjalnej, realizowane są cykliczne i długoterminowe usługi pomocowe, takie jak terapia rodzinna oraz pomoc psychologiczna dla dzieci i młodzieży świadczona w miejscu zamieszkania. Zapotrzebowanie na wskazane formy wsparcia utrzymuje się na wysokim poziomie, co potwierdza ich istotną rolę w systemie pomocy rodzinie.

Tabela nr 7 – Liczba udzielonych porad specjalistycznych

RODZAJ POMOCY	2023	2024	2025
Porady prawne	107	99	112
Terapia rodzinna	67	113	113
Mediacje	5	16	33
Konsultacje w działaniach interwencyjno - wspierających dla osób uzależnionych od narkotyków i członków ich rodzin	38	27	32
Konsultacje w działaniach interwencyjno – wspierających dla osób doznających przemocy i stosujących przemoc	52	58	54
Konsultacje psychologa dla dzieci, młodzieży i ich rodzin	34	74	122
Konsultacje psychologa dla dorosłych	od 2024r.	24	56
Konsultacje z zakresu uzależnień behawioralnych	od sierpnia 2024r.	10	25
Konsultacje dla osób uzależnionych od alkoholu i młodzieży upijającej się	Od października 2024r.	23	130

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Gryfinie

W odpowiedzi na zdiagnozowaną we wrześniu 2025 r. potrzebę społeczną dotyczącą wsparcia dzieci wymagających dostosowanych form pomocy w zakresie prawidłowego

funkcjonowania społecznego, Ośrodek uruchomił specjalistyczną usługę terapeutyczną – Trening Umiejętności Społecznych (TUS). Programem objęto grupę 12 dzieci, które kontynuują udział w zajęciach również w roku bieżącym. Realizowane działania mają na celu rozwijanie kompetencji społecznych, poprawę komunikacji interpersonalnej oraz wzmacnianie samodzielności uczestników w codziennym funkcjonowaniu.

Ponad to od sierpnia 2024 r. funkcjonuje Placówka Wsparcia Dziennego w formie podwórkowej. Początkowo działała w Nowym Czarnowie, a w 2025 r. rozszerzono jej działalność na Żabnicę, Gardno oraz Gryfino (w okresie wakacyjnym). W 2025 roku ze wsparcia w tej formie skorzystało łącznie 102 dzieci.

We wrześniu 2025 r., w ramach projektu „Rodzinny Prolog” finansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, utworzono Lokalny Klub Rodzinny. Jego celem jest wspieranie rodzin z dziećmi w wieku od 1 miesiąca do 5 roku życia poprzez działania profilaktyczne i wzmacniające kompetencje rodzicielskie. Zajęcia cieszą się dużym zainteresowaniem, a ich efekty będą możliwe do oceny w kolejnych latach.

Podsumowując, głównym celem Programu Wspierania Rodziny na lata 2023–2025 było wzmacnianie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, przeciwdziałanie pogłębianiu się dysfunkcji rodzinnych oraz systematyczne diagnozowanie i monitorowanie potrzeb oraz problemów rodzin z dziećmi.

Realizacja Programu oraz stopień osiągania wyznaczonych celów szczegółowych podlegały corocznej analizie i ocenie, przedstawianej w sprawozdaniach z działalności Ośrodka za lata 2023, 2024 i 2025.

W ramach Programu realizowano następujące cele szczegółowe:

1. Zapewnienie rodzinom wymagającym wsparcia pomocy materialnej i rzeczowej, w szczególności poprzez finansowanie niezbędnych potrzeb bytowych, umożliwienie dostępu do specjalistycznych form pomocy oraz współfinansowanie pobytu dzieci umieszczonych poza rodziną biologiczną w pieczy zastępczej.
2. Ograniczanie skutków sytuacji kryzysowych oraz podejmowanie działań służących odbudowie więzi rodzinnych i tworzeniu warunków umożliwiających powrót dzieci do rodzin biologicznych. Cel ten realizowano między innymi poprzez zapewnienie wsparcia asystenta rodziny, prowadzenie pracy socjalnej, monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem, organizowanie specjalistycznej pomocy terapeutycznej, psychologicznej i prawnej, a także poprzez prowadzenie grup

wsparcia, warsztatów, szkoleń i kampanii społecznych dotyczących przeciwdziałania przemocy oraz wzmacniania kompetencji wychowawczych rodziców. Wsparciem obejmowano również rodziny naturalne, które odzyskały dzieci z pieczy zastępczej.

3. Udzielanie dzieciom i rodzinom wsparcia o charakterze interdyscyplinarnym poprzez bieżącą współpracę instytucji i podmiotów działających na rzecz dzieci, młodzieży i rodzin oraz koordynację podejmowanych działań pomocowych.
4. Podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży, w tym realizację działań edukacyjnych i profilaktycznych, organizację czasu wolnego i wypoczynku, monitoring środowisk zagrożonych wykluczeniem i uzależnieniami, rozwój wolontariatu oraz wspieranie lokalnych inicjatyw ukierunkowanych na pomoc rodzinie i dziecku.

Przeprowadzony monitoring oraz ewaluacja realizacji Programu potwierdziły zasadność i skuteczność podejmowanych działań. W wyniku udzielonego wsparcia w wielu rodzinach nastąpiła poprawa funkcjonowania społecznego i opiekuńczo-wychowawczego, zwiększyło się poczucie bezpieczeństwa dzieci i rodzin, a część dzieci mogła powrócić z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych. Zaobserwowano również ograniczenie występowania negatywnych zjawisk społecznych wśród dzieci i młodzieży oraz zmniejszenie czynników powodujących dysfunkcje rodzinne.

Realizacja Programu przyczyniła się ponadto do zapewnienia rodzinom wsparcia materialnego i rzeczowego w zakresie podstawowych potrzeb życiowych, a także do wzmocnienia współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami zaangażowanymi w działania na rzecz rodziny, co wpłynęło na większą skuteczność i kompleksowość udzielanej pomocy.

IV. ZASOBY INSTYTUCJONALNE

Na terenie gminy Gryfino funkcjonuje rozbudowany system instytucjonalnego wsparcia dziecka i rodziny, obejmujący podmioty o zasięgu gminnym i powiatowym. Tworzą one spójny system współpracy, którego celem jest zapewnienie kompleksowej pomocy mieszkańcom w różnych obszarach życia społecznego.

Do najważniejszych zasobów instytucjonalnych należą:

1) Placówki gminne:

- Urząd Miasta i Gminy Gryfino,
- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Centrum Sportu i Rekreacji,
- Centrum Usług Wspólnych,
- Gryfiński Dom Kultury,
- Biblioteka Publiczna,
- Straż Miejska,
- Środowiskowy Dom Samopomocy,
- Dzienny Dom „Senior+”,
- Żłobek Miejski w Gryfinie,
- Placówka Wsparcia Dziennego,
- Lokalny Klub Rodzinny,
- świetlice wiejskie.

2) Placówki oświatowe (gminne i powiatowe):

- Szkoła Podstawowa nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi im. Marii Dąbrowskiej w Gryfinie,
- Szkoła Podstawowa nr 2 im. kpt. ż.w. Mamerta Stankiewicza w Gryfinie,
- Szkoła Podstawowa nr 3 im. Noblistów Polskich w Gryfinie,
- Szkoła Muzyczna I stopnia w Gryfinie,
- Szkoła Podstawowa im. Ks. Barnima I w Żabnicy,
- Szkoła Podstawowa im. Małych Zesłańców Sybiru w Radziszewie,
- Szkoła Podstawowa im. Powstańców Westerplatte w Gardnie,
- Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Chwarstnicy,
- Przedszkole nr 1 im. Krasnala Hałabały w Gryfinie,
- Przedszkole nr 2 im. Misia Uszatka w Gryfinie,
- Przedszkole nr 3 im. Kubusia Puchatka w Gryfinie,
- Przedszkole nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi im. Pszczółki Mai w Gryfinie,
- Przedszkole nr 5 im. Calineczki w Gryfinie,
- I Liceum Ogólnokształcące im. Aleksandra Omięczyńskiego w Gryfinie,
- Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Gryfinie,
- Zespół Szkół Specjalnych w Nowym Czarnowie.

3) Instytucje powiatowe:

- Starostwo Powiatowe w Gryfinie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- Powiatowy Urząd Pracy.

4) Pozostałe instytucje i podmioty współpracujące:

- Sąd Rejonowy,
- Komenda Powiatowa Policji,
- placówki ochrony zdrowia,
- kościoły i związki wyznaniowe,
- organizacje pozarządowe i lokalne stowarzyszenia.

Funkcjonowanie wskazanych instytucji oraz ich współpraca stanowią istotny element lokalnego systemu wsparcia rodziny. Umożliwiają one podejmowanie działań o charakterze interdyscyplinarnym, zwiększając skuteczność pomocy oraz zapewniając kompleksowe wsparcie mieszkańcom gminy Gryfino.

V. CELE I KIERUNKI REALIZACJI PROGRAMU

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2026–2028 ma na celu zapewnienie kompleksowego wsparcia rodzinom oraz dzieciom, ukierunkowanego na poprawę ich funkcjonowania oraz ograniczenie ryzyka występowania zachowań niepożądanych, dysfunkcji i wykluczenia społecznego. Kluczowym elementem realizacji programu jest rzetelna i efektywna współpraca wszystkich podmiotów działających na rzecz rodziny.

Struktura programu opiera się na celach strategicznych, którym przyporządkowano szczegółowe kierunki działań oraz wskaźniki umożliwiające monitorowanie stopnia realizacji założeń.

Cel główny

Poprawa jakości funkcjonowania rodzin oraz wzmocnienie ich zdolności opiekuńczo-wychowawczych

Cel szczegółowy 1 – Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia

Kierunki działań	Wskaźniki
Zapewnienie pomocy rzeczowej i materialnej	Liczba rodzin objętych pomocą
Dożywianie dzieci	Liczba dzieci objętych pomocą
Zapewnienie pomocy osobom doznającym przemocy	Liczba procedur Niebieskie Karty, liczba osób w rodzinie dotkniętej przemocą domową, liczba dzieci w tych rodzinach
Pomoc w zapewnieniu osobom niepełnosprawnym niezbędnego sprzętu ortopedycznego i środków pomocniczych	Liczba osób objętych wsparciem
Program Żywnościowy	Liczba rodzin i dzieci objętych wsparciem

Cel szczegółowy 2 – Zapewnienie dostępności wsparcia dla rodzin w trudnej sytuacji życiowej, mających na celu odbudowę więzi rodzinnych i minimalizowanie skutków sytuacji kryzysowych

Kierunki działań	Wskaźniki
Zapewnienie pomocy asystenta rodziny rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny
Prowadzenie pracy socjalnej	Liczba rodzin objętych pracą socjalną
Monitoring sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	Liczba rodzin objętych monitoringiem
Organizacja dostępu do poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego, prawnego, pedagogicznego, mediacyjnego)	Liczba osób korzystających z poradnictwa; liczba udzielonych porad
Rozwój placówek wsparcia dziennego, zarówno w formie podwórkowej, jak i stacjonarnej	Liczba placówek wsparcia dziennego; liczba dzieci korzystających ze wsparcia
Działalność rodzin wspierających	Liczba rodzin wspierających; liczba rodzin objętych tym wsparciem

Cel szczegółowy 3 – Zwiększenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców

Kierunki działań	Wskaźniki
Organizacja szkoleń, warsztatów, konsultacji, rodzinnego poradnictwa specjalistycznego	Liczba przeprowadzonych spotkań; liczba uczestników
Wsparcie w formie Lokalnego Klubu Rodzinnego – dla rodziców z dziećmi od 1 miesiąca do 5 roku życia	Liczba osób – uczestników zajęć w LKR
Wsparcie w formie Klubu Zdrowia - profilaktyki zdrowia fizycznego i psychicznego dla rodzin z dziećmi w wieku szkoły podstawowej	Liczba osób – uczestników zajęć w KZ

Cel szczegółowy 4 – Podejmowanie działań w zakresie zapobiegania uzależnieniom i niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży

Kierunki działań	Wskaźniki
Realizacja działań o charakterze profilaktyczno-edukacyjnym	Liczba zrealizowanych działań, liczba uczestników
Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży, w tym zapewnienie możliwości uczestnictwa w bezpłatnym wypoczynku	Liczba zrealizowanych form wypoczynku, liczba uczestników
Organizacja działań mających na celu integrację i aktywizację społeczności lokalnej	Liczba zrealizowanych działań, liczba uczestników
Udzielanie pomocy uczniom z trudnościami w nauce	Liczba uczniów objętych wsparciem; liczba placówek udzielających wsparcia
Prowadzenie monitoringu środowisk zagrożonych i dotkniętych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia leczenia	Liczba osób zgłoszonych do GKRPA; liczba osób, które podjęły terapię
Organizacja kampanii społecznych oraz innych działań dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej	Liczba zorganizowanych kampanii, działań; liczba uczestników
Organizacja zajęć Treningu Umiejętności Społecznych dla dzieci i młodzieży	Liczba zorganizowanych zajęć; liczba uczestników

Rozwój idei wolontariatu, mający na celu uwrażliwienie dzieci i młodzieży na potrzeby innych	Liczba wolontariuszy; liczba zorganizowanych działań, akcji
--	--

Cel szczegółowy 5 – Wzmacnianie współpracy interdyscyplinarnej i międzyinstytucjonalnej oraz potencjału kadry pracującej na rzecz rodzin

Kierunki działań	Wskaźniki
Współpraca podmiotów współpracujących z rodziną w trudnej sytuacji życiowej – grupy diagnostyczno-pomocowe	Liczba spotkań w ramach współpracy
Koordinacja działań pomocowych i profilaktycznych – wspólne podejmowane działania, akcje itp. wśród dzieci i młodzieży	Liczba podjętych działań
Organizacja superwizji dla kadry	Liczba zorganizowanych superwizji
Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji specjalistów pracujących z rodzinami	Liczba szkoleń, warsztatów

VI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Na finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2026-2028 w Gminie Gryfino składają się następujące środki:

- środki własne z budżetu gminy, przeznaczone na realizację zadań związanych z pomocą rodzinom;
- fundusze zewnętrzne, jak np. Europejski Fundusz Społeczny Plus; Program Żywnościowy;
- środki z budżetu państwa;
- środki z programów krajowych.

Finanse niezbędne na zapewnienie realizacji zadań wynikających z Programu są co roku planowane i zabezpieczane na kolejny rok budżetowy.

VII. MONITORING I EWALUACJA

Monitoring i ewaluacja realizacji Programu potwierdziła potrzebę społeczną oraz zasadność podejmowanych działań przy realizacji obranych celów dla wspierania rodzin. W efekcie podjętych działań w znacznej części rodzin objętych usługami pomocowymi nastąpiła poprawa funkcjonowania środowisk, w tym ich bezpieczeństwa, również w celu umożliwienia powrotu dzieciom z pieczy zastępczej. Podjęte działania profilaktyczne i pomocowe spowodowały zmniejszenie występowania problemów osób nieletnich. Ponadto realizacja Programu umożliwiła zabezpieczenie materialne i rzeczowe podstawowych potrzeb rodziny oraz spowodowała i ukierunkowała bieżącą współpracę instytucji realizujących Program w podejmowanych działaniach na rzecz rodziny.

Monitoring realizacji Programu prowadzony będzie w sposób ciągły przez Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z podmiotami i instytucjami realizującymi zadania na rzecz dziecka i rodziny, w szczególności placówkami oświatowymi, ochrony zdrowia, Policją, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacjami pozarządowymi, kuratorami sądowymi oraz innymi instytucjami działającymi w obszarze pomocy społecznej i profilaktyki społecznej.

Podstawę monitoringu stanowić będą dane i informacje dotyczące realizacji poszczególnych kierunków działań oraz osiąganych wskaźników, określonych w Programie, w szczególności dotyczących:

- liczby rodzin i dzieci objętych wsparciem,
- liczby osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego,
- liczby prowadzonych działań profilaktycznych, edukacyjnych i integracyjnych,
- liczby rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny oraz pracą socjalną,
- liczby dzieci uczestniczących w zajęciach wspierających i terapeutycznych,
- liczby działań realizowanych we współpracy międzyinstytucjonalnej,
- liczby szkoleń, warsztatów i superwizji dla kadry pracującej z rodziną.

Źródłem danych do monitorowania realizacji Programu będą przede wszystkim:

- sprawozdania i informacje własne Ośrodka Pomocy Społecznej,
- dane przekazywane przez instytucje i podmioty współrealizujące Program,
- dokumentacja pracy socjalnej, asystentów rodziny oraz specjalistów,
- dane statystyczne i analizy dotyczące sytuacji rodzin i dzieci na terenie gminy,
- sprawozdania rzeczowo-finansowe z realizowanych działań i projektów.

Ewaluacja Programu prowadzona będzie corocznie w oparciu o analizę osiągniętych wskaźników oraz ocenę skuteczności podejmowanych działań. Podstawowym dokumentem służącym ocenie realizacji Programu będzie coroczne „Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej”, zawierające również sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny. Dokument ten będzie przedstawiany Radzie Miejskiej zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Wnioski wynikające z monitoringu i ewaluacji będą wykorzystywane do planowania kolejnych działań, modyfikowania form wsparcia oraz podnoszenia jakości i skuteczności systemu wspierania rodziny na terenie gminy.

VIII. WYNIKI KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Projekt Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2026–2028 został poddany konsultacjom społecznym w okresie od 29 maja 2026 r. do 29 czerwca 2026 r. Konsultacje przeprowadzono w celu umożliwienia mieszkańcom Gminy Gryfino oraz podmiotom działającym w obszarze wspierania rodziny zapoznania się z projektem Programu i przedstawienia ewentualnych uwag, opinii lub propozycji zmian.

W ramach konsultacji społecznych Burmistrz Miasta i Gminy Gryfino zorganizował również otwarte spotkanie konsultacyjne, które odbyło się 29 czerwca 2026 r. w Urzędzie Miasta i Gminy w Gryfinie w godzinach od 15:30 do 17:00, umożliwiając mieszkańcom wyrażenie opinii do projektu Programu.

W wyznaczonym terminie nie zgłoszono żadnych uwag, opinii ani sugestii do projektu Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2026–2028, w tym również podczas otwartego spotkania konsultacyjnego.

IX. PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2026–2028 stanowi odpowiedź na potrzeby rodzin zamieszkujących teren gminy oraz kontynuację działań podejmowanych w obszarze wspierania dziecka i rodziny. Głównym celem Programu jest wzmacnianie rodzin w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, przeciwdziałanie sytuacjom kryzysowym oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży warunków sprzyjających ich prawidłowemu rozwojowi.

Realizacja Programu opiera się na współpracy instytucji i podmiotów działających na rzecz rodziny oraz prowadzeniu kompleksowych działań obejmujących wsparcie materialne, specjalistyczne poradnictwo, działania profilaktyczne, terapeutyczne i edukacyjne. Istotnym elementem Programu jest również rozwijanie kompetencji rodzicielskich oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, przemocy i uzależnieniom.

Zakłada się, że realizacja Programu przyczyni się do poprawy funkcjonowania rodzin, zwiększenia bezpieczeństwa dzieci i młodzieży oraz podniesienia skuteczności lokalnego systemu wsparcia rodziny. Monitoring i coroczna ewaluacja działań pozwolą na bieżące dostosowywanie form pomocy do potrzeb mieszkańców gminy.

UZASADNIENIE

Obowiązek opracowania i realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny wynika z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Program określa kierunki działań gminy w zakresie wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz przeciwdziałania ich marginalizacji i wykluczeniu społecznemu.

Dotychczas obowiązujący Gminny Program Wspierania Rodziny obejmował lata 2023–2025. Program na lata 2026–2028 został opracowany w oparciu o doświadczenia wynikające z realizacji dotychczasowego programu, rozpoznane potrzeby mieszkańców oraz obowiązujące przepisy prawa. Jego przyjęcie zapewni kontynuację i spójność działań podejmowanych przez Gminę Gryfino w obszarze wspierania rodziny.

Mając na uwadze konieczność zapewnienia ciągłości realizacji zadań gminy w zakresie wspierania rodziny oraz określenia kierunków działań na lata 2026–2028, podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.